

Peticija za donošenje Zakona o izmenama Krivičnog zakonika (za ukidanje smrtne kazne)

PRESEDNIŠTVU SFRJ B e o g r a d

Predmet: PREDLOG Srđe M. Popovića , advokata iz Beograda, Takovska 19,
izmena odredaba Krivičnog zakonika SFRJ ("Službeni list SFRJ",
broj 44/76) koje se odnose na SMRTNU KAZNU

Pozivom na član 157 Ustava SFRJ ("Službeni list SFRJ" br. 9/74)

p r e d l a ž e m

Predsedništvu SFRJ, da u skladu sa svojim ovlašćenjima iz člana 314 Ustava SFRJ, stavi Skupštini SFRJ predlog za donošenje sledećeg

ZAKONA O IZMENAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA

Član 1

Član 34 Krivičnog zakonika SFRJ menja se, tako što se dosadašnja tačka 1 (smrtna kazna) briše, s tim što tačka 2 postaje tačka 1, tačka 3 postaje tačka 2 i tačka 4 postaje tačka 3.

Član 2

Član 35 tačka 1 menja se tako da glasi: "(1) Zatvor se može izreći samo kao glavna kazna".

Član 3

Član 37 briše se.

Član 4

Član 38 tačka (2) briše se, a tačka (3) postaje tačka (2), tačka (4) postaje tačka (3), tačka (5) postaje tačka (4), tačka (6) postaje tačka (5).

Član 5

Član 48 stav 2 tačka 1 briše se, s tim što tačka (2) postaje tačka (1), tačka (3) postaje tačka (2), tačka (4) postaje tačka (3), tačka (5) postaje tačka (4) i tačka (6) postaje tačka (5).

Član 6

Član 95 menja se tako što se brišu reči "smrtna kazna ili".

Član 7

Član 97 menja se tako što se brišu reči "od osude na smrtnu kaznu ili".

Član 8

Član 115 tačka (2) menja se tako što se brišu reči "ili smrtnom kaznom".

Član 9

Član 122 menja se tako što se brišu reči "ili smrtnom kaznom".

Član 10

Briše se član 139

Član 11

Član 141 menja se tako što se brišu reči "ili smrtnom kaznom".

Član 12

U članu 142 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 13

U članu 143 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 14

U članu 144 stav 1 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 15

U članu 146 tačka (2) brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 16

U članu 148 stav 2 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 17

U članu 203 stav 3 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 18

U članu 206 stav 4 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 19

U članu 226 stav 3 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 20

U članu 227 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 21

U članu 228 stav 2 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 22

U članu 229 stav 1 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 23

U članu 230 stav 2 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 24

U članu 231 stav 3 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 25

U članu 233 stav 3 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 26

U članu 234 stav 2 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 27

U članu 236 stav 2 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Član 28

U članu 241 stav 3 brišu se reči "ili smrtnom kaznom".

Obrazloženje

- (1) Iako je članom 175 Ustava SFRJ određeno da je život čoveka neprikosnoven i da se smrtna kazna može samo izuzetno propisati, Krivični zakonik SFRJ u svom posebnom delu (koji ima 140 članova) propisuje smrtnu kaznu u sledećim slučajevima:

- član 144 u v. čl. 139 stav 1,
- član 115 stav 1 u v. čl. 139 st. 1,
- član 115 stav 2,
- član 116 stav 1 i 2 u v. člana 139 stav 1,
- član 117 u v. člana 139 stav 1,
- član 118 stav 1 i 2 u v. člana 139 stav 1,
- član 119 stav 1 i 2 u v. člana 139 stav 1,
- član 120 stav 1 i 2 u v. člana 139 stav 1,
- član 121 stav 1 i 2 u v. člana 139 stav 1,
- član 122,
- član 123 stav 1 u v. člana 139 stav 1,
- član 124 stav 1 i 2 u v. člana 139 stav 1,
- član 125 u vezi člana 139 stav 1,
- član 126 u v. člana 139 stav 1,
- član 127 u v. člana 139 stav 1,
- član 128 stav 1 i 2 u v. člana 139 stav 1,
- član 132 u v. člana 139 stav 1,
- član 136 stav 1 u v. člana 139 stav 1,
- član 136 stav 2 u v. člana 139 stav 2,
- član 141,
- član 142,
- član 143,
- član 144,
- član 146 stav 2,
- član 148 stav 2,
- član 201 stav 3 u v. člana 226 stav 3,
- član 202 stav 1 u v. člana 226 stav 3,
- član 203 stav 3,
- član 203 stav 2 i 4 u v. člana 226 stav 3,
- član 206 stav 4,
- član 206 stav 3 u v. člana 226 stav 3,
- član 209 stav 3 u v. člana 226 stav 3,
- član 210 stav 2 u v. člana 226 stav 3,
- član 214 stav 2, 3 i 4 u v. stava 2 i 3, člana 215 i člana 216, člana 217 stav 3 i 4, člana 220 stav 3, člana 223 stav 3 i člana 224 stav 2, sve u vezi člana 226 stav 3,
- član 227,
- član 228 stav 2,
- član 229 stav 2,
- član 230 stav 2,
- član 231 stav 3,
- član 233 stav 3,

- član 234 stav 2,
- član 236 stav 2,
- član 241 stav 3;

- (2) U članu 2 Krivičnog zakonika SFRJ određene su granice primenjivanja krivično-pravne prinude na meru koja je nužna za suzbijanje društveno opasnih delatnosti.
- Opšte poznato je da svi statistički pokazatelji negiraju bilo kakvu korelaciju između postojanja smrtne kazne u jednom zakonodavstvu i frekvencije izvršenih krivičnih dela za koje je ova zaprečena.
- Prema tome, ova kazna ne pokazuje se ni kao potrebna, sa stanovišta generalne prevencije, a samim tim i još manje, kao nužna.
- Postojanje ovakve kazne u Krivičnom zakoniku SFRJ protivno je odredbi člana 2 Krivičnog zakonika SFRJ;
- (3) Prema članu 5 stav 2 Krivičnog zakonika SFRJ opšta svrha kažnjavanja je suzbijanje društveno opasnih delatnosti. Citirani statistički podaci ukazuju da se smrtnom kaznom ova svrha ne postiže.
- Prema tome, odredbe Krivičnog zakonika SFRJ o smrtnoj kazni protivne su članu 5., stav 2 Krivičnog zakonika SFRJ;
- (4) Prema članu 6 Krivičnog zakonika SFRJ u izvršenju krivične sankcije osuđenom licu se mogu oduzeti prava samo na način kojim se obezbeđuje poštovanje ličnosti učinioca i njegovog ljudskog dostojanstva.
- Pravo na život – ne može se oduzeti čoveku uz “poštovanje njegove ličnosti i ljudskog dostojanstva”, jer se ovom kaznom čovek svodi na stvar. Izvršenje smrtne kazne poslednji je mogući stepen ponižavanja čoveka, fizičko poništavanje njegove ljudske suštine.
- (5) Prema članu 33 tačka 3 Krivičnog zakonika SFRJ, svrha kažnjavanja je, kumulativno, određena kao sprečavanje učinioca da čine krivična dela i njegovo prevaspitavanje (resocijalizacija).
- Ova svrha kažnjavanja ne može se postići primenom smrtne kazne.
- Dakle, odredbe Krivičnog zakonika SFRJ o smrtnoj kazni protivne su definiciji svrhe kažnjavanja određenoj u članu 33 tačka 3 Krivičnog zakonika SFRJ.
- (6) Generalna skupština Ujedinjenih nacija, u svojoj Rezoluciji broj 2857 (XXVI) od 20.12.1971. godine, zaključila je da je “poželjno napuštanje smrtne kazne u svim zemljama”.
- Budući da je SFRJ članica Ujedinjenih nacija svakako da se rezolucije Generalne skupštine i na nju odnose.

S obzirom na izloženo smatram da su predložene izmene umesne.

U Beogradu,
15.07.1980.

SRĐA M. POPOVIĆ